

RECENTE INFORMATIE OKTOBER-DECEMBER 2005

Voor de periode van oktober tot december 2005 lijkt het ons interessant volgende nieuwe specialiteiten te signaleren.

- **Anagrelide (Xagrid[®])** is een nieuw antitumoraal middel (een imidazoquinazoline). Het inhibeert het cyclisch AMP fosfodiësterase III, en wordt gebruikt voor de behandeling van essentiële trombocytose om het aantal trombocyten te verlagen.

- **Bethanechol (Myocholine-Glenwood[®])**, een cholinomimeticum met muscarinerge werking, wordt gebruikt bij postoperatoire urineretentie, bij blaasatonie ten gevolge van een neurologische aandoening, en bij revalidatie van de blaasfunctie. De ongewenste effecten zijn deze van cholinerge stimulatie (nausea, braken, zweten, speekselvloed, onwillekeurige ontlasting of mictie, bronchospasme, bradycardie, hypotensie).

- **Duloxetine (Yentreve[®])** is een serotonine- en noradrenaline-heropname-remmer zonder duidelijke affiniteit voor de cholinerge receptoren. De meest frequente ongewenste effecten zijn nausea, monddroogte, vermoeidheid, slape-loosheid en obstipatie. Duloxetine is geregistreerd onder de specialiteitsnaam Yentreve[®] voor de behandeling van matige tot ernstige stress-incontinentie bij de vrouw. Duloxetine is in België ook geregistreerd (maar niet gecommercialiseerd) onder de specialiteitsnaam Cymbalta[®] voor de behandeling van depressie en neuropathische pijn.

- **Emtricitabine (Emtriva[®])** is de achtste nucleoside reverse-transcriptase-remmer. Emtricitabine wordt voorgesteld, in associatie met andere antiretrovirale middelen, voor de behandeling van HIV-infecties. De voornaamste ongewenste effecten zijn gastro-intestinale stoornissen, hematologische stoornissen (anemie, neutropenie), hyperlipidemie, melkzuuracidose, vertigo, hoofdpijn, leverstoornissen, stijging van het creatinekinase, huiduitslag en allergische reacties.

- **Eptifibatide (Integrilin[®])**, een antagonist van de glycoproteïne IIb/IIIa-receptoren, die in december 2004 van de markt was getrokken, is terug beschikbaar. Eptifibatide wordt gebruikt, in associatie met acetylsalicylzuur en heparine, voor de behandeling van onstabiele angor of myocardinfarct zonder Q-golf [zie Folia september 2000].

- **Insuline detemir (Levemir[®])** is een nieuw biosynthetisch insuline met lange werkingsduur, en wordt gebruikt in associatie met een insuline met korte werkingsduur.

- **Pilocarpine**, een cholinomimeticum, is recent beschikbaar gekomen onder de specialiteitsnaam **Salagen[®]** voor de behandeling langs orale weg van droge mond en ogen bij het syndroom van Sjögren, en van droge mond ten gevolge van radiotherapie. De ongewenste effecten zijn tekenen van cholinerge stimulatie. Pilocarpine is reeds lange tijd beschikbaar voor toediening in het oog bij glaucoom.

Daarenboven is de specialiteit **Distraneurine®**, op basis van **clomethiazol**, die gebruikt werd bij psychomotorische agitatie-toestanden bij alcoholontwenning, wereldwijd verdwenen van de markt. Andere behandelingsopties in geval van agitatie bij alcoholontwenning zijn tiaprïde of een benzodiazepine zoals lorazepam of diazepam [zie Folia augustus 1998, februari 2001 en juli 2003].

FLASHES

- **Desmopressine**, een analoog van het antidiuretisch hormoon, wordt gebruikt bij deficiëntie aan diuretisch hormoon, alsook in bepaalde gevallen van bedwateren bij kinderen ouder dan 7 jaar [zie Folia mei 2005]. Tot op heden kon desmopressine enkel nasaal of via injectie worden toegediend (Minirin®). Sinds kort is desmopressine in België ook beschikbaar onder vorm van **tabletten voor oraal gebruik** (Desmopressine Ferring®). In *La Revue Prescrire* [2005;25:345] wordt de vrees geuit dat publiciteit voor deze nieuwe toedieningsweg zal leiden tot abusief gebruik van desmopressine. De belangrijkste ongewenste effecten van desmopressine zijn waterretentie en hyponatriëmie, die mogelijk gepaard gaan met braken, gewichtstoename en convulsies. De auteurs van het artikel in *La Revue Prescrire* herinneren eraan dat desmopressine niet aangewezen is ter behandeling van nycturie bij de volwassene, en dat het gebruik van desmopressine omwille van bedwateren bij kinderen enkel mag overwogen worden onder bepaalde voorwaarden en wanneer niet-medicamenteuze maatregelen niet volstaan [wat wordt uitgelegd in de Folia van mei 2005].
- In de *British Medical Journal* [2005;330:429-30] verscheen recent een artikel over de **behandeling van het prikkelbare-darmsyndroom**. Naast de niet-medicamenteuze aanpak en de symptomatische behandeling [zie Folia januari 2002], wordt de aandacht gevestigd op nieuwe geneesmiddelen die in de Verenigde Staten zijn geregistreerd, maar niet in België (op de datum van 15 september 2005): **aloseptron**, een 5-HT₃-receptorantagonist, en **tegaserod**, een partiële 5-HT₄-receptoragonist. In verschillende recente gecontroleerde studies is de werkzaamheid aangetoond van alosetron bij prikkelbare-darmsyndroom met diarree als belangrijkste symptoom, en van tegaserod bij prikkelbare-darmsyndroom met obstipatie als belangrijkste symptoom. De werkzaamheid van deze middelen is evenwel beperkt, en werd tot op heden enkel onderzocht bij vrouwen. De belangrijkste ongewenste effecten zijn obstipatie (aloseptron) of diarree (tegaserod); gevallen van ischemische colitis zijn gerapporteerd met alosetron. Gezien het prikkelbare-darmsyndroom een aandoening is die meestal niet ernstig verloopt, dient men er zich van te vergewissen dat elke nieuwe behandeling zowel veilig als voldoende werkzaam is.